

NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA MEDRESE

HISTORIJA

CILJEVI I ZADACI PREDMETA HISTORIJA

Ciljevi nastave:

- Cilj nastave historije je upoznavanje razvoja ljudskog društva u svjetskim, evropskim i bosanskohercegovačkim okvirima i spoznaja tokova i razvojnih puteva kojima je prolazilo čovječanstvo kroz različite historijske epohe.
- Posmatranje historijskih zbivanja: PROSTORNO i VREMENSKI.

Zadaci:

- da upozna učenika sa najvažnijim događajima i pojavama u razvoju ljudskog društva i historijskom razvoju BiH;
- da učenika upozna sa kulturnim baštinama svog naroda i ostalih naroda;
- da kod učenika razvija spoznaju o kulturnom identitetu svoje sredine uz istovremeno respektovanje osobnosti drugih kultura;
- da razvija duh tolerancije i demokratsko pravo na različitost mišljenja.

Nastavni program iz predmeta
HISTORIJA
I razred
(2 sata sedmično - 70 sati godišnje)

Red. Broj	Naziv programskih sadržaja	Sati
1.	Uvod i izučavanje historije.	2+1
2.	Kultura prahistorijskih razdoblja (Paleolit, neolit, željezno doba).	3+2
3.	Civilizacije istočnih naroda (Stare civilizacije, Mesopotamija, Egipat, Jevreji, Indija).	5+2
4.	Život i kultura starih Grka.	5+2
5.	Helenizam.	1+1
6.	Život i kultura starih Rimljana.	6+3
7.	Područje današnje BiH u doba antike.	1+1
8.	Srednjovjekovna Evropa (zapadno-latinska, istočno-bizantska, slavenska Evropa); rani feudalizam.	4+2
9.	Južni Slaveni (doseljavanje, državne organizacije).	4+2
10.	Evropa u doba razvijenog feudalizma.	3+1
11.	Bosna od XII do XV stoljeća.	6+3
12.	Evropa u doba kasnog feudalizma (Novi vijek).	4+2
13.	Nastanak i razvoj Osmanskog carstva.	2+2
	UKUPNO	70

46 – obrada

24 – utvrđivanje, sistematizacija, tematska ponavljanja

Nastavni program iz predmeta
HISTORIJA
II razred
(2 sata sedmično - 70 sati godišnje)

Red. Broj	Naziv programskih sadržaja	Sati
1.	BiH u Osmanskom carstvu od XV do XVIII stoljeća.	4+2
2.	Evropski novi vijek (Francuska revolucija, Napoleon, kongresi, revolucije 1848., ujedinjenje Italije i Njemačke).	6+2
3.	BiH u doba reforme do 1878.	3+1
4.	Evropa i svijet 1878. – 1914.	2+1
5.	Južnoslavenske zemlje 1878. – 1914.	2+1
6.	BiH u doba austrougarske uprave.	4+2
7.	Prvi svjetski rat.	3+2
8.	BiH u Prvom svjetskom ratu.	2+1
9.	Svijet između dva svjetska rata.	3+2
10.	BiH između dva svjetska rata.	4+2
11.	Drugi svjetski rat.	4+2
12.	BiH u Drugom svjetskom ratu.	2+1
13.	Svijet poslije Drugog svjetskog rata.	4+2
14.	BiH u socijalizmu (1945. – 1992.).	4+2
	UKUPNO	70

47 – obrada

23 – utvrđivanje, sistematizacija, tematska ponavljanja

IZBORNA NASTAVA

Nastavni program iz predmeta
HISTORIJA
III razred
(2 sata sedmično - 70 sati godišnje)

Red. Broj	Naziv programskih sadržaja	Sati
1.	Povijest historiografije i njene teorije.	6+2
2.	Američke civilizacije prije Kolumba.	2+1
3.	Historija i savremenost (naselja, njihove vrste, marginalne grupe u historiji).	6+3
4.	Grčka i Rim (život i kultura) – velikani – bizantska i latinska mudrost.	8+4
5.	Naša zemlja u antičko doba.	3+2
6.	Balkanski narodi u ranom feudalizmu.	5+2
7.	Feudalne monarhije (Francuska, Engleska, Njemačka).	4+2
8.	Balkanski narodi u vrijeme razvijenog feudalizma.	4+2
9.	Srednjovjekovna Bosna (bosanski rukopisi, epigrafika, administrativno-pravni spisi).	4+2
10.	Nastanak modernog svijeta (antropocentrična slika svijeta, vjerske borbe i raskoli).	5+3
	UKUPNO	70

47 – obrada

23 - utvrđivanje, sistematizacija, tematska ponavljanja

Nastavni program iz predmeta
HISTORIJA
IV razred
(2 sata sedmično - 70 godišnje)

Red. Broj	Naziv programskih sadržaja	Sati
1.	Balkanski i južnoslavenski svijet između dviju civilizacija (teokratija Osmanskog carstva, osmanska osvajanja u Evropi).	4+2
2.	Bosanski svijet i njegov mikrokosmos.	6+2
3.	Industrijska revolucija u Engleskoj.	2+1
4.	Rat za nezavisnost u SAD.	1+1
5.	Međunarodni odnosi od 1878. do 1914.	4+2
6.	Južnoslavenske zemlje 1878.-1914.	2+1
7.	Prvi svjetski rat.	4+2
8.	BiH u Prvom svjetskom ratu.	4+2
9.	Svijet između dva svjetska rata.	3+2
10.	Drugi svjetski rat.	4+2
11.	BiH u Drugom svjetskom ratu.	4+2
12.	BiH u Drugom svjetskom ratu.	4+2
13.	BiH poslije Drugog svjetskog rata.	4+2
	UKUPNO	70

46 – obrada

24 - utvrđivanje, sistematizacija, tematska ponavljanja

P O J A Š N J E N J E:

- Ponuđeni nastavni plan i program predviđa obradu skoro svih važnih tematskih cjelina iz oblasti svjetske i historije BiH.
- U ovom nastavnom planu je jasna podjela tematskih cjelina koje se obrađuju u toku jedne nastavne godine.
- Svaka tematska cjelina ima ponuđen broj časova obrade i broj časova ponavljanja, utvrđivanja ili sistematizacije određene tematske cjeline.
- Pri formiranju ovog nastavnog plana zadovoljena je pedagoška norma da nakon svaka dva časa obrade ide jedan čas utvrđivanja ili drugi tip časa koji omogućava temeljitije usvajanje prezentiranog gradiva.
- Istovremeno, izbjegnuto je didaktički materijalizam, tako da učenici imaju vremena da usvoje prezentirano gradivo.
- Nastavne cjeline koje su ponuđene se uglavnom nalaze u udžbenicima od I do IV razreda gimnazije u izdanju Sarajevo Publishing – novi udžbenici te stari udžbenici gimnazije.
- Po novim pedagoškim standardima svaki profesor ima mogućnost da izmijeni nastavni plan i program za 20%, odnosno da izostavi određene sadržaje i unese neke svoje u datom omjeru.

Naravno da ponuđeni nastavni plan i program ima svoje nedostatke. Svaka kritika ili izmjena koja će učiniti nastavni plan i program boljim za nastavni proces je dobrodošla.

PROFIL NASTAVNIKA:

Filozofski fakultet, odsjek za historiju, grupa – opća historija, sa zvanjem profesor historije.

L I T E R A T U R A :

I i II razred

- Melisa Forić, Arna Daguda, Haris Zaimović – Historija, Istorija, Povijest, udžbenik za 1. razred gimnazije, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2003.
- Fahrudin Isaković, Historija za 1. razred gimnazije, 1994. god.
- Melisa Forić, Arna Daguda, Haris Zaimović, čitanka za prvi razred gimnazije, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2003.
- Elma Hašimbegović, Adnan Busuladžić, Edin Veladžić, Mirsad Sijarić – udžbenik za 2. razred gimnazije, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2003.
- Enes Pelidija, Fahrudin Isaković – udžbenik za 2. razred gimnazije, Sarajevo, 1994.
- Elma Hašimbegović, Adnan Busuladžić, Edin Veladžić, Mirsad Sijarić, Čitanka za 2. razred gimnazije.
- Hugo Glaser, Otkrivači svijeta, Naprijed, Zagreb, 1958.
- Miralem Arslanagić, Fahrudin Isaković, Istorija za 1. razred srednjeg usmjerenog obrazovanja, Svjetlost, Sarajevo, 1981.

Ponuđeni Nastavni plan i program za izbornu nastavu u III i IV razredu predviđa proširivanje već savladanih tema u I i II razredu. Predviđene teme se uglavnom nalaze u novim gimnazijskim udžbenicima i historijskim čitankama.

Naravno da neke od tema zahtijevaju veću angažovanost profesora budući da neke od njih nisu adekvatno obrađene u udžbenicima.

L I T E R A T U R A:

III i IV

- Vehid Smriko, Historija, istorija, povijest, udžbenik za 3. razred gimnazije, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2003.
- Ibrahim Tepić, Fahrudin Isaković, Historija za 3. razred gimnazije.
- Vehid Smriko, Čitanka za 3. razred, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2003.
- Zijad Šehić, Indira Kučuk Sorguč, udžbenik za 4. razred gimnazije, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2003.
- Mustafa Imamović, Muhidin Pelesić, Historija za 4. razred gimnazije, Sarajevo, 1996. godine.
- Zijad Šehić, Alma Leka, Čitanka za 4. razred gimnazije.
- Pero Vukadin, Rifet Jašarević, Istorija – povijest za 2. razred srednjeg usmjerenog obrazovanja, Svjetlost, Sarajevo, 1981.

Pojašnjenje:

Navedena literatura u sebi sadrži sve potrebne tematske jedinice za uspješno obavljanje nastavnog procesa u predmetu Historija. Naravno, ukoliko se ukaže potreba za proširenjem pojedinih oblasti, kao pomoć može poslužiti popis literature na kraju udžbenika u izdanju Sarajevo Publishinga.